

HYVINVOINNIN EDISTÄMI- SEN PALVELUALUE

Sisällysluettelo

1 HYVINVOINTIPALVELUT	3
2 KANSALAIKOPISTOTOIMINTA	14
3 KIRJASTOPALVELUT	19
4 TAPAHTUMAPALVELUT	23

1 HYVINVOINTIPALVELUT

A. Nykyinen toimintarakenne ja resurssit sekä Maaningalla että Kuopiossa ja yhdistetyt tunnusluvut

Toimintaympäristö

Maaninka

Kunnan kulttuuritoimi on osa kunnan järjestämiä vapaa-aika- ja kulttuuripalveluja. Hallinnollisesti se on sivistyslautakunnan alainen jossa on seitsemän (7) jäsentä. Kulttuuritoimen työntekijän työaika on 10 % vapaa-aikatoimintatyöntekijän työajasta. Kunnan kulttuuritoimi koordinoi ja tuottaa yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa kulttuuripalveluja, säilyttää ja esittelee kunnan kulttuuriperintöä ja luo mahdollisuuksia kuntalaisten omaehtoiselle kulttuuritoiminnalle. Kulttuuritoimi huolehtii myös kunnan kotiseutumuseotoiminnasta.

Kunnan liikuntatoimi on osa kunnan järjestämiä vapaa-aika- ja kulttuuripalveluja. Hallinnollisesti se on sivistyslautakunnan alainen jossa on seitsemän (7) jäsentä. Liikuntatoimessa on kaksi (2) työntekijää, toisen liikuntatoimen työntekijän työaika on n. 45 % vapaa-aikatoimintatyöntekijän työajasta ja urheilualueidenhoitajan työaika on koko päivätoiminen. Kunnan liikuntatoimen tehtävänä on vastata liikuntapalvelujen suunnittelusta ja kehittämisestä, luoden edellytyksiä huolehtimalla perusliikuntapaikkojen kunnosta, tukemalla terveyttä edistävää liikuntaa ja kansalaisuimintaa, ottamalla huomioon myös erityisliikuntaryhmät. Liikunnan ja kilpailutoiminnan järjestämisestä vastaavat pääasiassa paikalliset liikuntajärjestöt. Kansalaisopisto vastaa tällä hetkellä erityis- ja kuntoliikunnan järjestämisestä ja terveyskeskus läheteellisestä terveystoiminnasta.

Kunnan järjestämien vapaa-aika- ja kulttuuripalvelujen kolmantena osa-alueena on nuorisotoimi, jonka tehtävien hoidosta vastaa vapaa-aikatoimintatyöntekijä n. 45 % osuudella työajastaan ja on näin tärkeä osa kunnan tarjoamia vapaa-ajanpalveluja liikunta- ja kulttuuritoimen osalta nuorisolle.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotilojen kiinteistöjen huolto- ja tukipalveluista huolehtii kunnan tekninen toimi. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotilojen kiinteistöjen huolto- ja tukipalveluista huolehtii kunnan tekninen toimi. Toimistopalvelujen tukipalveluista huolehtii sivistystoimen toimistotyöntekijä, henkilöstöhallinto toteutuu sivistyslautakunnan, sivistystoimenjohtajan ja kunnan hallinto- ja talousosaston toimesta. Taloushallinnosta huolehtii kunnan hallinto- ja talousosasto ja Kuhilas Oy Kuopiossa.

Kunnan alueella toimii 9 kappaletta kyläyhdistyksiä/toimikuntia. Kyläyhdistysten taloudellisesta ja ohjauksellisesta tukemisesta huolehtii kunnanhallitus.

Kunnassa ei ole erillistä tapahtumaorganisaatiota järjestämässä tapahtumia.

Kuopio

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Otsikossa mainittu kokonaisuus on aloittanut uuden organisaation osana 1.1.2011. Avainprosessi muodostuu kahdesta osasta Kansalaisopisto ja Kansalaistoiminnan aktiivointi. Avainprosessin tavoitteena on kaupungin asukkaiden aktivoiminen ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään. Erityisesti halutaan, kaupungin strategian mukaisesti, kohdistaa palveluja lapsiin/nuoriin (lapsiperheisiin) ja toisaalta ikääntyviin – yleisesti eniten tukea tarvitseviin kansalaisiin.

Kansalaistoiminnan aktiivointi koostuu seuraavista kokonaisuuksista:

- Kulttuurin aktiivointi: kaksi kulttuurisuunnittelijaa
- Liikuntaan aktiivointi: kuusi liikunnanohjaajaa
- Asukastupa-, lähiö- ja kylätoiminta sekä osallisuus: Kehityspäällikkö
- Avustus- ja järjestöpalvelut, kaupungin viralliset juhlat: Kansalaistoiminnan suunnittelija, palvelusihteeri
- Kino KuvaKukko: Elokvatoiminnan ohjaaja, esitysvastaava
- Vapaaehtois- ja vertaisohjaajatoiminta, Terveystyö, TerveKuopio, Tervekunta-verkosto, Healthy Cities -verkosto, Hyvinvointiryhmä: Hyvinvointikoordinaattori
- Markkinointi- ja viestintä: Markkinointi- ja viestintäsuunnittelija

Lisäksi henkilöstövahvuudessa on oppisopimuskoulutuksessa oleva sihteeri ja asiakkuusjohtaja (Hyvinvoinnin edistämisen johtaja) johtamassa ja koordinoimassa kokonaisuutta. Määräaikaisissa työsuhteissa työskentelee henkilöitä erilaisissa projekteissa ja hankkeissa.

Kulttuurisuunnittelijat tekevät hyvin laajasti yhteistyötä mm. päivähoiton, koulujen (kulttuuripolku), palvelukeskusten, kulttuurilaitosten (yleisötyö) kanssa.

Liikunnanohjaajilla on jokaisella omat vastualueet eli lapset/nuoret (liikuntapolku), työikäiset, ikääntyneet, erityisryhmät, maaseutualueet, KKI-toiminta, kansalaisopiston kanssa sovitaan yhteisiä toimintoja. Tärkeä merkitys on starttikursseilla ja vertaisohjaajatoiminnalla. Jatkossa tehtäväkuvat ovat painottumassa enemmän suunnittelun suuntaan.

Kuopiossa on koordinoimalla piirissä kuusi asukastupaa ja neljä kylätaloa kaupungin omistuksessa. Syväniemen Hermannintalon tulevaisuudesta tehdään parhaillaan selvitystä. Kolmen kylätalon hallinta siirtyy vuoden 2012 aikana kokonaan kyläyhdistyksille. Keskustassa avataan seitsemäs asukastupa ”Voiportti” vuonna 2012. Samassa rakennuksessa on myös järjestöjen tiloja. Setlementti Puijola vastaa asukastupien toiminnasta yhteistyössä kaupungin kanssa.

Osallisuus ja asukasdemokratia ovat tärkeä ja kehittyvä kokonaisuus, joka kytkeytyy kaikkeen kaupungin toimintaan ja palvelutuotantoon. Aiheesta pidettiin lokakuussa kaupungin viranhaltijoille (palvelualuejohtajat, asiakkuusjohtajat, palvelupäälliköitä) työseminaari. Osallisuutta ja asukasdemokratiaa kehitetään ja mallinnetaan vuonna 2012 yhteistyössä konsernipalvelun ja viestinnän kanssa. Tavoitteena on edistää asukkaiden mahdollisuutta osallistua ruohonjuuritasolla aidosti päätöksentekoon ja suunnitteluun. Kuntaliitosten yhteydessä haetaan uusia paikallisdemokratian malleja, joita voidaan soveltaa myös vanhoille alueille.

Omatoinnisen hyvinvoinnin palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella kulttuuripalveluista museopalvelut ja kirjastopalvelut sijoittuvat omatoimisen hyvinvoinnin palveluihin, kuten myös liikuntapaikkapalvelut sekä ulkoilu- ja virkistyspalvelut.

Omatoinnisen hyvinvoinnin palveluita johtaa hyvinvoinnin edistämisen johtaja.

Museopalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta vastaa museokeskus, jota johtaa museokeskuksen päällikkö. Museokeskuksen muodostavat taidemuseo, kulttuurihistoriallinen museo ja luonnontieteellinen museo. Museokeskuksella on yhteinen hallinto ja museokohteiden asiakaspalvelusta vastaava henkilökunta. Museokeskuksen palveluksessa työskentelee 40 henkilöä.

Kuopion kaupungin kirjasto vastaa Kuopion kaupungin kirjastopalveluiden järjestämisestä ja toteuttamisesta. Kaupungin kirjastoa johtaa kirjastotoimenjohtaja.

Kuopiossa liikuntatoimen palvelut sisältyvät hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen palveluihin. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen liikuntapaikkapalvelut vastaavat liikuntapaikkapalveluiden, kuten liikuntahallien, kenttien ja liikuntakeskusten palveluiden tuottamisesta tai järjestämisestä. Ulkoilu- ja virkistysyksikkö vastaa mm. latujen, kunto- ja luontopolkujen, leikkipaikkojen, pienvenepalveluiden, uimarantojen ja muiden retkeilyreitipalveluiden järjestämisestä. Palvelutuotannosta vastaavat Kuopion kuntateknikkaliikelaitos, kaupunkiympäristön palvelualue sekä yritykset ja yhdistykset.

Liikuntapaikkapalveluissa henkilöstöä on 41 henkilöä. Ulkoilu- ja virkistysyksikkö toimii palvelujen järjestämisestä ja tilaamisesta vastaavana yksikkönä. Henkilöstöä yksikössä on 2,5.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tukipalveluista (hallinto-, henkilöstö-, talous- ja tilavarauspalvelut) vastaa kasvun ja oppimisen ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueiden yhteiset tukipalvelut.

Talous

Maaninka

Kunnan kulttuuritoimen talousarvio vuodelle 2012 on 17 451 € josta järjestöavustusten osuus 1 500 € ja kotiseutumuseon osuus 200 €. Loppuosaa talousarvion määrärahasta käytetään hallinto- ja tapahtumakuluihin.

Kunnanhallitus on varannut vuoden 2012 talousarvioon 2 000 € määrärahan kyläyhdistysten/toimikuntien avustamiseen. Kyläyhdistysten tuki on 0,52 €/asukasta kohden vuonna 2012.

Kunnan liikuntatoimen talousarvio on vuodelle 2012 yleisen liikuntatyön osalta 35 432 € ja liikuntapaikkojen osalta 56 730 € sisältäen urheilualueidenhoitajan palkkakulut ja suunnitelman mukaiset poistot. Talousarviossa on järjestöavustuksia 3 600 € ja Terve 2022 -terveysliikuntahankkeeseen 1 500 € varaus.

Kunnan nuorisotoimen vuoden 2012 talousarvio on 25 986 €, josta järjestöavustusten osuus on 2 500 €. Lopun talousarviosta muodostavat yleisen nuorisotyön toimintamenot palkkakuluineen. Kunnan talousarviossa on lisäksi erillinen määräraha järjestöavustuksina nuorten kesätyöllistämiseen ja lasten iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Edellä maini-

tuista toiminnoista on vastannut Maaningan 4H-yhdistys, saaden toiminta-avustusta 15 000 €/vuosi ja ostopalveluina toteutetusta iltapäiväkerhotoiminnasta 35 000 €/vuosi (10 kuukaudelta). Erityisavustusten jakamisesta vastaavat kunnanhallitus ja sivistystoimi.

Kuopio

Kansalaistoiminnan aktivointiyksikön talousarvio vuodelle 2011 oli n. 2,7 milj.€
28 €/asukas.

Kuopiossa kaikki kansalaistoimintaan liittyvien yleisavustusten päätöksenteko on keski-
tetty hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle järjestö- ja avustuspalveluihin. Vuonna
2011 avustuksia jaettiin n. 250 toimijalle ja avustusten yhteissumma oli 1.4 milj €

Museokeskuksen nettomenot talousarviossa 2011 olivat 2.827.855,00 €

Museokeskuksen nettomenot/ asukas olivat n. 29 €/asukas.

Kuopion kaupungin kirjaston nettomenot talousarviossa 2011 olivat 4.920.466,00 €

Kuopion kaupungin kirjaston nettomenot/ asukas olivat n. 50,5 €/asukas

Liikuntapaikkapalveluiden nettomenot talousarviossa 2011 olivat 7.905.522,00 € Lii-
kuntapaikkapalveluiden nettomenot/ asukas olivat n. 81 €/asukas. Ulkoilu- ja virkis-
tysyksikön nettomenot talousarviossa 2011 olivat 424.879,00 € Ulkoilu- ja virkistyspal-
veluiden nettomenot/ asukas olivat n. 4,5 €/asukas.

Tilat

Maaninka

Kunnan kulttuuritoimella ei ole varsinaisia omia tiloja, vaan tapahtumien järjestämisessä
on käytetty Maaninkajärven koulun auditoriota, kunnantaloa, kirjastoa, nuorisoi-
urheilutaloa ja eri yhteyksiin sopivia ulkotiloja kuten toria.

Museotiloina toimii kunnan omistama vanha Viljamakasiini, joka on rakennettu 1873
kirkonkylän taajamaan ja edustaa näin kirkonkylän vanhinta rakennuskantaa sekä kunnan
alkuaikojen historiaa. Viljamakasiinissa ovat varastoituna Maaningan kotiseutumuseoko-
koelmat tilapäisiä näyttelyitä varten. Kokoelmassa on kortiston mukaan 2232 numeroitua
esineitä, joita on pidetty esillä teemoittaan Maaningan kunnantalon aulassa olevissa vit-
riineissä. Kotiseutumuseon esineistö on valokuvattu ja kortistoitu Kuopion kulttuurihisto-
riallisen museon/maakuntamuseon toimesta vuonna 1984. Kokoelma on karttunut sen
jälkeen. Esineistö on vanhempaa ja monipuolisempaa kuin vastaavissa kotiseutumuseo-
kokoelmissa keskimäärin, sillä Maaningalla on aloitettu museoesineiden kerääminen jo
vuonna 1912. Viljamakasiiniin on varastoitu myös Hulvin savupirtin hirret Varpasmaan
kylältä.

Kunnan liikuntatoimen liikuntatiloina ja ulkoilualueina toimivat urheilu- ja nuorisotalo,
jossa on n. 450 neliön liikuntasali, peruskuntoiluvälineillä varustettu kuntosali ja tanssiti-
la nuorisotila Kompiksessa. Talon alakerrassa on Maaningan metsästys- ja ampumaseu-
ran vuokraama ampumarata, jota on kunnostettu ja ajanmukaistettu lähiaikoina. Novatan
päällysteinen urheilukenttä 300 metrin juoksuradalla huoltorakennuksineen on kirkonky-
län taajamassa. Kirkonkylän monitoimikenttä, jossa talvella jääkiekkokaukalo ja kesällä
tenniskenttä, monitoimikentän läheisyydessä on pienihiekkakenttä kesällä jalkapallon ja
talvella luistelun harrastamiseen.

Uimarannat löytyvät kirkonkylästä, Käärmelahdesta, Kinnulanlahdesta, Pulkonkoskelta ja
Tuovilanlahdesta.

Valaistut kunto- ja hiihtoradat ovat kirkonkylällä, Kinnulanlahdessa ja Haapamäen kylällä, joiden kunnosta liikuntatoimi vastaa.

Kelkkareitit, joita ei ole virallistettu, kuuluvat myös tehtyjen maankäyttösopimusten mukaan liikuntatoimen huollettavaksi ja kunnostettaviksi.

Maaninkajärven ja Ruokoveden melontareittien rantautumispaikoista osittain huolehtii liikuntatoimi, samoin retkeilyreitit Kanjoninkierros Tuovilanlahdessa. Kunnan alueella kulkeva retkeilyreitti Paavonpolku Lapinlahdelta on jäänyt vähemmälle huomiolle.

Kunnan vierasvenesataman toiminnasta, varauksista ja kunnossapidosta huolehtii kunnan tekninen osasto, joka on myös tärkeä tukipalvelujen järjestäjä kunnan liikuntatoimen kiinteistöhuollolle.

Kylätaloina kunnassa toimivat paikalliset nuorisoseurojen omistamat nuorisotalot, joita on Tuovilanlahdessa ja Kurolanlahdessa. Kirkonkylän kylätalona voidaan pitää nuorisourheilutaloa. Perinteisesti kylien kokoontumistiloina ovat toimineet myös kyläkoulut, joiden määrä on supistumassa.

Kuopio

Asukastuvat (6), kylätalot (4), Kino Kuvakukko, hallinto ja toimisto Minna Canthin katu 24, 2.kerros, liikunnanohjaajien toimitilat sijaitsevat Kuopio-hallilla.

Museokeskuksen museokohteita ovat Kuopion museo, Kuopion korttelimuseo, J.V. Snellmanin kotimuseo ja Kuopion taidemuseo.

Kuopion kaupungin kirjasto käsittää pääkirjaston ja 10 lähikirjastoa, kaksi kirjastoautoa sekä Niuvanniemen sairaalan potilaskirjaston.

Liikuntapaikkapalvelut käsittävät toiminnallisesti Kuopion uimahallin, Niiralan jäähallin, Kuopio-hallin, Lippumäen uima- ja jäähallin, liikuntakeskukset kuten Keskuskenttä, Lippumäen liikuntakeskus, Puijon urheilualueet sekä erilaiset kentät talvi- ja kesäkäyttöön.

Ulkoilu- ja virkistysyksikkö vastaa mm. latujen, kunto- ja luontopolkujen, leikkipaikkojen, pienvenepalveluiden, uimaratojen ja muiden retkeilyreitipalveluiden järjestämisestä.

ATK-ohjelmat

Maaninka

Kunnan kulttuuri- ja liikuntatoimen ATK-palvelut tuottaa Siilinjärven kunta.

Kuopio

Istekki Oy tuottaa ATK-palvelut.

Istekin palvelun ulkopuolella WebRopol- tutkimusohjelma, jolla voi tehdä verkkokyselyjä.

Yhdistyksille tarjotaan verkkosivu- ja sosiaalisen median alusta www.kuopionkaupunginosat.fi -sivujen yhteyteen.

Liikuntahallien asiakaskulunvalvontajärjestelmänä on Pusatec -kulunvalvontajärjestelmä.

Kiinteistöjen valvontajärjestelmistä vastaa tilakeskus. Tilanvarausjärjestelmänä on tällä hetkellä Timmi -tilanvarausjärjestelmä. Järjestelmän kehittämistä vastaa tilavarauspalvelut.

Harrastehaku -palvelu järjestöjen ym. toimijoiden käytettävissä myös Maaningan kunnassa.

B) Palveluiden haasteet ja tulevat palvelutarpeet

Maaninka

Maaningan kunnan strategiana on vahvistaa asuinkuntastrategiaa ja kehittää siihen läheisesti kuuluvia palveluja vastaamaan (tulevien) asukkaiden tarpeita. Imagoa pyritään vahvistamaan viihtyisänä ja hyvät palvelut tarjoavana kuntana. Lasten ja nuorten hyvinvointiin kiinnitetään huomiota ja vapaa-ajan palveluihin panostetaan kehittämällä niitä tasapuolisesti eri kylillä, huomioiden käyttäjien erityistarpeet. Asuinkuntastrategiaa toteutetaan yhteistyössä kuntalaisten, yrittäjien, eri yhdistysten ja kunnan henkilöstöryhmien toimesta.

Kunnan kulttuuritoimen suurimpana haasteena ovat resurssien puute niin taloudellisesti kuin henkilöstö määrissä. Kulttuuritoimen palvelutarpeena kuntalaiset näkevät tapahtumien lisäämisen ja monipuolistamisen. Edellä mainittuun liittyen perinteisen kotiseututapahtuman, Huiluuruppeemien kehittäminen kiinnostavaksi kesätapahtumaksi kuntarajojen ulkopuolellakin. Haasteena on myös maakunnallisesti arvokkaana pidettyjen Maaninkajärven kulttuurimaisemien hyödyntäminen kunnan vahvuustekijänä, kunnan omistamien kotiseutumuseokokoelmien saaminen yleisön nähtäväksi, ratkaisemalla puutteelliset säilytys- ja näyttelytilat ja aktiivisten kulttuurijärjestöjen taloudellinen sekä ohjauksellinen tukeminen tulevaisuudessa. Toimintojen koordinointi ja järjestöjen tukeminen edellyttää kulttuuritoimen työntekijöiden lisäämistä kuntaan.

Kunnan liikuntatoimen haasteena ovat liikunnanohjaajan toimen täyttäminen ja liikuntatilojen ja -alueiden peruskorjaus. Tulevan liikunnanohjaajan toimenkuvaan kuuluisivat terveys- ja erityisliikunnasta huolehtiminen, huomioiden kuntalaisten ikääntyminen seniorivaiheeseen ja työikäisten työssä jaksaminen. Urheilutalon liikuntatilojen ahtaus, kuntosalin ajanmukaistaminen ja talon kulunvalvonta vaatisivat pikaista peruskorjausta käyttäjämäärien lisääntyessä. Valaistuksen jo olemassa olevien kuntoratojen pinnoittaminen uudelleen ja kuivatusojituksen peruskorjaus kuntoradoille olisi tärkeä toimenpide lähiaikoina. Erityisliikuntaa tarvitsevien huomioiminen edellä mainittujen tilojen peruskorjausvaiheessa tukisi tasa-arvoista liikuntapalvelujen tarjontaa. Kilpaurheilutoiminnan tukeminen toteutuu avustamalla paikallisia urheiluseuroja taloudellisesti ja luomalla edellytyksiä eri lajien harrastamismahdollisuuksiin. Kunnan järjestämien liikuntatoimen tapahtumien Räsä-Ukon laturetken ja Huiluupyöräilyn kehittäminen yhteistyössä järjestöjen ja kuntien (Siilinjärvi) kanssa. Nilsin, Siilinjärven ja Maaningan yhteiseen Terve 2022 -hankkeeseen osallistuminen ja liikuntapaikkamaksujen säilyttäminen kohtuullisina mahdollistavat omaehtoista liikuntaharrastusta paikkakunnalla. Moottorikelkkareittien (urien) valvonta, kunnostaminen ja päivittäminen vastaamaan tämän hetkisiä kuntalaisten tarpeita olisi oleellista ratkaista.

Liikuntatoimen palvelutarpeena on kuntalaisaloitteen pohjalta (nuorisaloite) rakentaa frisbeegolfrata kunnan urheilu- ja puistoalueelle lähivuotina. Tällä mahdollistettaisiin etenkin nuorten liikkumista, joka on jäänyt lasten ja nuorten osalta pääsääntöisesti vapaaehtoisten kansalaisjärjestöjen toteuttamaksi kunnassa.

Kuopio

Asiakasmaksut ja tilavuokrat yhdenmukaistetaan huomioiden yhteistoiminnalliset toimintamallit palveluiden tuottamisessa.

Liikunta-, ulkoilu- ja virkistysalueiden yllä- ja kunnossapito hoidetaan lähipalveluna huomioiden riittävät resurssit. Kuopiossa kunnossapidosta vastaavat pääosin kuntateknii-kan liikelaitos ja Servica.

Tilojen peruskorjaukset on huomioitava kuntaliitosselvityksen yhteydessä (mahdollisen liitosrahan käyttö).

Liikunta-, ulkoilu- ja virkistyspalveluiden palveluverkostoa kehitetään Kuopion kaupungin palveluverkoston kehittämisen yhteydessä läheltä liikkeelle -periaatteella.

Liikunnanohjaajan toimen säilyttäminen on olennaista hyvinvointipalveluiden näkökulmasta.

Liikunta- ja kulttuuripolkutoimintaa laajennetaan Maaningalle.

Tapahtumia järjestetään yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa (Huiluuruppeemat).

Maaningan alueen järjestöjen ja kaupungin yhteistyötä jatketaan ja kehitetään Kuopion kaupungin avustusohjeen mukaisesti.

Maaningan kulttuuriperintö

Kotiseutumuseon kokoelman osalta on välttämätöntä, että siirtymävaiheessa tehdään asianmukainen inventointi- ja arviointityö ennen päätöksiä näyttelytoiminnan ja varastorakennuksen tulevaisuudesta. Vasta aineiston läpikäymisen ja kunto- ja tietovarannon arvioinnin jälkeen voidaan tehdä tarvittavat päätökset kokoelman käytöstä. Myös kunnan taideomaisuuden osalta on tehtävä vastaavanlainen inventointi, jonka pohjalta arvioidaan taideteosten kunto ja laatu. Sekä kotiseutumuseon kokoelma että taideteokset ovat kunnan omaisuutta, jonka kanssa on toimittava asianmukaisesti. Omaisuutta ei voida myöskään poistaa kirjaamatta.

Museoesineistön näyttelytoiminta voi jatkua entiseen tapaan vitriininäyttelyinä nykyisessä paikassa kunnantalolla tai vaihtoehtoisesti muussa julkisessa tilassa. Tarvittaessa vitriinikalustoa voidaan täydentää käytettävissä olevien tilojen mukaan. Vitriininäyttelyiden suunnitteluun, toteuttamiseen, uusimiseen ja huoltoon on varattava vuosittain tarvittavat resurssit (työvoima, tarvikkeet, kalusto).

Yhtenä vaihtoehtona on museoesineistön liittäminen soveltuvin osin Kuopion kulttuurihistoriallisen museon kokoelman osaksi, mikä edellyttää asianmukaista esineistön luettelointi- ja digitointityötä. Erillinen Maaningan museonäyttely vaatisi asianmukaiset toimintaresurssit: museotoimintaan soveltuvat tilat ja kalusteet, ylläpidosta ja asiakaspalvelusta vastaavan henkilöstön sekä näyttelytoiminnan määrärahat.

Kulttuuriperinnön inventointi- ja arviointityö voidaan tehdä kahdessa vaiheessa siten, että kiireisimpinä toimenpiteinä teetetään jatkosuunnittelun pohjaksi asiantuntijoilla museoesineistön ja taideomaisuuden alustavat inventoinnit ja arvioinnit, kustannusarvio yhteensä 7500 €(v. 2013).

Museoesineistön alustava inventointi ja arviointi 6000 €

- Tutkijan palkkakulut 6 viikkoa
- Konservaattorin palkkakulut 2 viikkoa
- Tarvikkeet, matkakulut

Taideomaisuuden alustava inventointi ja arviointi 1500 €

- Tutkijan palkkakulut 1 viikko
- Taidekonservaattorin palvelut
- Tarvikkeet, matkakulut

Alustavan inventoinnin ja arvioinnin perusteella päätetään jatkotoimenpiteistä, joihin on varattava myös tarvittavat määrärahat (mm. kokoelmien luettelointiin, valokuvaamiseen ja huoltoon, näyttelyiden suunnitteluun, toteuttamiseen, uusimiseen ja huoltoon sekä taideosten osalta erityisesti huoltoon). Alustava kustannusarvio olisi n. 40.000 €(v. 2014). Lisäksi on varauduttava museoesineistön säilytyksestä aiheutuviin vuosittaisiin vuokra-kustannuksiin. Myöhempien vuosien kustannukset määräytyvät v. 2013–14 tehtävien suunnitelmien ja ratkaisujen pohjalta.

Kustannusvaikutukset v. 2013–14:

- 7 500 €v. 2013
- 40 000 €v. 2014

C) Palvelut ja niiden järjestämistapa ja taso liitoksen toteutuessa

Maaninka

Kuntaliitoksen toteutuessa vapaa-aikatoimen hallinto organisaatio muuttuu sivistystoimelta kulttuuri- ja liikuntatoimen osalta Kuopion kaupungin hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle. Hallinnon organisaatiomuutoksesta huolimatta hyvinvoinnin palvelutarjonta paikkakunnalla säilytetään vähintään entisen tasoisena, huomioiden paikkakunnan erityispiirteet ja haja-asutusalueet. Erityistä huomiota täytyy kiinnittää kuntalaisten toiveisiin liikunnanohjaajan palkkaamisesta, lähiliikuntapaikkojen suunnitteluun ja säilyttämiseen kunnallisina palveluina sekä lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksiin.

Kulttuuritoimen osa-alueina ovat kesäisen kotiseututapahtuman Huiluuruppeemien säilyttäminen ja monipuolistaminen paikkakunnalla sekä kotiseutumuseoon ja sen paikkakunnan perinteeseen vahvasti liittyvien kokoelmien järjestäminen hallinnonin ja tilojen osalta kunnassa.

Kunta on jakanut vuosittain yleis- ja kohdeavustuksia kansalaisjärjestöjen toimintaan talousarvionsa puitteissa. Jaettujen avustusten myöntämiskäytäntö yhdenmukaistetaan.

Hyvinvointipalvelujen asiakaspalvelupisteet säilyvät edelleen kunnassa niiden käyttöasteen ja seurantatietojen mukaisina.

Huomioidaan yhteistyö hankkeiden ja tapahtumien osalta naapurikuntien kanssa. Kunnalla on tällä hetkellä Terve 2022 -terveysliikuntahanke yhdessä Nilsin kaupungin ja Siilinjärven kunnan kanssa vuoden 2013 maalikuun loppuun saakka. Yhteistyötapahtumista Siilinjärven kunnan kanssa Räsä-Ukon laturetki täyttää ensi vuonna 40 vuotta, juh-

lavuoden suunnittelu on jo aloitettu ja se pyritään jatkossakin säilyttämään laturetkien ohjelmassa.

Liikuntapaikkamaksut ja yms. taksat säilytetään kuntalaisten toiveiden mukaisina. Tällä hetkellä liikuntapaikkojen käyttö on ilmaisista yli 60-vuotiaille ja alle 18-vuotiaille, tämä koskee kaikkia kunnan liikuntatiloja ja -paikkoja. Käyttömaksujen suuruutta on arvioitu vuosittain ja samaa käytäntöä tullaan edelleen jatkamaan.

Kuopio

Kuntaliitoksen toteutuessa Maaningan sivistystoimen palvelut sijoittuvat Kuopion organisaatiomallin mukaisesti hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen eri palveluprosesseihin.

Alueiden ja paikkojen yllä- ja kunnossapidosta vastaavat pääosin kunnalliset liikelaitokset.

Nuorisopalvelut sijoittuvat kasvun ja oppimisen palvelualueelle.

Hallintopalvelut hoidetaan keskitetysti Kuopiosta, jolloin henkilöstöresurssia Maaningalla vapautunee toiminnan järjestämiseen; vapaa-aikatoimien tekijän tehtävien uudelleen organisointi liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluihin voisi olla mahdollista. Palveluiden tuottaminen hoidetaan mahdollisuuksien mukaan lähipalveluna.

Järjestöjen avustuspalvelut järjestetään Kuopion avustusohjeen mukaisesti.

Asiakasmaksut yhdenmukaistetaan.

Maaningan kirjastopalvelut tuotetaan lähikirjastona.

Kotiseutumuseon kokoelmasta ottaa vastuun Kuopion museokeskus.

Kansalaisopistopalvelut tuottaa Kuopion kansalaisopisto.

D. Oleelliset kysymykset kuntalaisilloista

Mikä on jakoperuste nuoriso/kulttuuri/liikunta rahoissa Kuopio – Maaninka?
Määrärahat siirtyvät Kuopion talousarvioon eri palveluprosesseihin Maaningan talousarvion mukaisesti.

Saavatko maaninkalaiset samat ”edut” palveluiden ostoissa kuin kantakuopiolaiset?
Kaikille kuntalaisille tarjotaan samat mahdollisuudet palvelujen käyttöön.

Saadaanko päätoiminen liikuntasihiteeri?
Liikunnanohjaajan toimen jatkuminen käsitellään talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Liikuntapalvelujen saatavuus, ylläpitäminen, parantaminen, monipuolistaminen ja henkilöstö?
Liikuntapalvelut tuotetaan läheltä liikkeelle -periaatteella, myös kunnossapito. Kuopiossa liikunta-, ulkoilu- ja virkistysalueiden kunnossapitoa hoitaa kuntatekniikan liikelaitos.

Miten ”syrjäkyläliikuntapalvelut hoidetaan?
Aktiivinen seura- ja asukas yhdistystoiminta on erityisen tärkeää maaseutualueiden hyvinvointipalveluiden tuottamisessa.

Liikuntapaikkojen maksut? Nouseeko, jos liitytään Kuopioon?
Asiakasmaksut yhdenmukaistetaan.

Peritäänkö Kuopiossa eläkeläisiltä liikuntapaikkojen maksuja?
Kuopion eläkeläisillä on käytössä edullinen hyvinvointikortti, joka oikeuttaa hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ylläpitämien uinti- ja kuntosalipalveluiden sekä Kuopiohallin juoksurata-alueen rajoittamattomaan käyttöön. Puolen vuoden hyvinvointikortti maksaa 31,00 euroa ja koko vuoden kortti 55 euroa. Kortti ladataan TerveKuopio -toimintakortille, jonka hinta on ensimmäisellä kerralla 6,50 €.

Säilyvätkö kuntosalit, liikuntasalit ja liikuntapaikat entisellään?
Ko. palvelut pysyvät ennallaan, asiakasmaksuihin tulee muutoksia.

Säilyvätkö hiihtolatuverkostot entisellään, kunnossapito ja valaistus? Tuleeko syrjäkylille esim. valaistuja latuja? Jääkiekkokaukalo?
Liikuntapaikkaverkostoa ylläpidetään läheltä liikkeelle -periaatteella. Kuopion liikunta-, ulkoilu- ja virkistyspaikkaverkostoa kehitetään investointisuunnitelman mukaisesti.

Annetaanko Maaningan liikuntasalin rapistua?
Liikuntatalon peruskorjaus selvitetään kuntaliitoksen yhteydessä.

Syökö liikuntapaikan rakentaminen Maaningalta/sivukyliltä investoinneilta rahaa?
Vuosittainen investointimääräraha liikuntapaikkojen peruskorjaukseen ja rakentamiseen käytetään tasapuolisesti koko kaupungin palveluverkosto huomioiden.

Pysyykö avanto auki?
Kuopiossa talviuuintipalvelua tuottavat paikalliset yhdistykset.

Uimarannan kunnossapito?
Ulkoilu- ja virkistysalueiden kunnossapito tilataan kuntatekniikan liikelaitokselta.

Kuka käsittelee syksyllä liikuntapaikkavuorot?
Kuopiossa koulujen salivuorot ja liikuntapaikat varataan keskitetysti (www.kuopio.fi/tilatori) tilavarauspalveluista.

Uimahallikuljetukset?
Alakoululaisten uimaopetus kuuluu perusopetuksen opetussuunnitelmaan.

Tulevatko kulttuuripalvelut lähemmäksi vai mennäänkö täältä aina Kuopioon? Pääsevätkö lapset osallisiksi Kuopion kulttuuripolusta? Keitä rahat kuljetuksiin?
*Kulttuuripalveluja tarjotaan Kuopion kaupungin koululaisille (kulttuuripolku) ja vanhus-
ten palveluyksiöihin. Palvelut räätälöidään aluekohtaisesti. Kulttuuripolkujen kuljetus-
kustannuksista vastaa ja päättää kasvun ja oppimisen palvelualue.*

Säilyvätkö kylätoimikuntien, nuorisoseurojen ja järjestöjen tukeminen? Saako Tuovilan-
lahti yhtä paljon kuin esim. Vehmasmäki?
*Järjestöjen tukeminen on Kuopiossa keskitetty hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella
järjestö- ja avustuspalveluihin. Maaningan avustusmäärärahat siirtyvät ko. yksikköön.*

Tulevatko koulujen käytöstä vuokrat kylien vapaaehtoisjärjestöjen järjestämiin tilaisuuksii-
siin?
*Koulujen tilojen varauksia hoidetaan keskitetysti tilavarauspalveluista. Tilojen maksut
yhdenmukaistetaan Kuopion maksupolitiikan mukaisiksi.*

Onko lasten iltapäiväkerhotoiminnalla järjestäjää?
Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintaa.

Onko tarkoitus liittää esim. metsästys (riistanhoitoyhdistys) yhteen?
Ko. yhdistyksen päättävät itse toimintansa järjestämisestä kuntaliitoksen jälkeen.

Ketkä päättää hyvinvointipalveluista?
Kuopiossa on hyvinvoinnin edistämisen lautakunta, johon kuuluu 12 jäsentä.

Miten Kuopio tukee kylätoimintaa? Saako kouluja käyttää edelleen?
*Asukas-, lähiö- ja kyläyhdistyksiä avustetaan järjestö- ja avustuspalveluista yleis- ja eri-
tyisavustuksilla.*

2 KANSALAIKOPISTOTOIMINTA

A) Nykyinen toimintarakenne ja resurssit sekä Maaningalla että Kuopiossa ja yhdistetyt tunnusluvut

Maaningan kunta ostaa tällä hetkellä kansalaisopistopalvelut Siilinjärven kunnalta. Vuonna 2011 opetus, suunnittelu ja sijaistunteja on Maaningalla ollut 2 258, joista päätoimisten opettajien tunteja on ollut noin 465 tuntia. Lisäksi päätoimisten opettajien tekemiä suunnittelutunteja on ollut 379. Opiskelijoita on Maaningan osastossa ollut 561 ja täytettyjä kurssipaikkoja 1298.

Toiminnan kokonaismenot ovat olleet kaikkiaan 156 500 € Tuloja on ollut yhteensä 25 236 € ja nettomenot näin ollen 131 264 € Maaninka on saanut valtionosuustuloja opistotoimintaan 87 716,00 € joten kunnan maksettavaksi on jäänyt 43 548 €

Maaninka on kuntien välisen sopimuksen mukaan huolehtinut opetustilojen hankkimisesta, ylläpitämisestä, siivoamisesta ja varustamisesta sopivin opetusvälinein ja kalustoin. Näistä kuluista ei ole erittelyä.

Keskimääräinen kurssimaksu, jonka opiskelija maksaa yhdestä tunnista, on Maaningalla 0,78 €/tunti ja Kuopion maaseutualueilla 1,25 €/tunnilta.

TUNNUSLUVUT JA SUORITTEET

Kansalaisopiston opetuspalvelujen keskeiset tunnusluvut kalenterivuoden 2011 toteutuman perusteella.

Kansalaisopisto	Maaninka(osuus Siilinjärven-Maaningan kansalaisopistosta)	Kuopion kansalaisopisto (sisältää Tuusniemen osaston)	Yhteensä
Opiskelijoiden määrä	561	11 648	12209
Täytetyt kurssipaikat	1298	21 486	22784
Kurssien määrä	100	1 418	1518
Opiskelijat, % alueen asukasluvusta	14,6%	11,6%	

TALOUS

	Maaninka	Kuopion kansalaisopisto (sisältää Tuusniemen osaston)	Yhteensä
Toimintatulot			
- omat tulot	24936	1 461 716	1 486 652
- valtionosuus	87716	1 275 285	1 319 132
- kunnan osuus	43847	1 016 596	1 120 443
Toimintamenot	156499	3 753 579	3 910 078
- henkilöstö	*	2 343 197	
- vuokrat	*	916 491	
- ostopalvelut	*	322 504	
- muut	*	171 405	
Toimintakate	- 131563	-2 291 881	
Kurssimaksut €/opiskelija valtionosuuteen oik.	0,78 €/tunti/opiskelija	1,96 €/tunti/opiskelija	

*) Menoja ei ole eritelty Maaningan osalta, koska Siilinjärven laskutus Maaningalta on ollut tuntihin-
taperusteinen. Tietoja ei siis ole saatavissa.

Maaninka on tarjonnut opetustilat ilman vuokraa Siilinjärven-Maaningan kansalaisopistolle.

Toiminta

Maaninka	Kuopio
Kurssit	Kurssit
Yleisluennot	Yleisluennot
	Avoin opetus
	Muu täydentävä opetus (kielitutkinnot, tietokoneen ajokorttitutkinnot)
	Myyntipalvelukoulutus
Taiteen perusopetus (kuvataide, tanssi, musiikki)	Taiteen perusopetus (kuvataide, käsityö)
Opintoneuvonta	Opintoneuvonta
Tapahtumat	Tapahtumat
Opistolaisyhdistystoiminta	Opistolaisyhdistystoiminta

Henkilöstö

Tunnusluvut (Kalenterivuoden 2011 toteutuman perusteella 31.12.2011, tieto on suuntaa-antava, ei lopullinen).

	Maaninka	Kuopio
Koko henkilöstö		
- vakinainen, htv	1,5 *	24,5
- määräaikainen, htv		43,6
Opetushenkilöstö		
- vakinainen (opettajat ja ohjaajat) htv	1 *	14
- määräaikainen (tuntiopettajat ja ohjaajat), lukumäärä	23	n. 280
Tukipalvelut		
- vakinainen htv	0,5 *	12,2
- määräaikainen htv	0	6

*) Maaningan tuntimäärään perustuva osuus Siilinjärven-Maaningan kansalaisopistosta

B) Palveluiden haasteet ja tulevat palvelutarpeet

Kun Maaningan kunta ja Kuopion kunta yhdistetään, opistotoiminnan volyyymi Maaningalla säilytetään ennallaan. Kunnan opetustuntimäärä edellyttää yhden päätoimisen opettajan tehtävän ja noin 1/2 hallintohenkilötyövuoden lisäämistä Kuopion kansalaisopistoon. Myös tilavuokrat, opetusvälinekulut, atk-kulut jne. täytyy varata Kuopion talousarvioon. Paikallisen palvelun pitäminen ennallaan edellyttää asiointimahdollisuutta Maaningalla sekä opistoasiamiesverkon laajentamista Maaningan kunnan kyliin.

Kurssimaksut ovat Maaningalla alhaisemmat kuin Kuopiossa ja liittymisen jälkeen kolmen vuoden kuluessa maksut nostetaan samalle tasolle kuin Kuopion maaseutualueiden kurssimaksut ovat.

Maaninkalaisten kannalta on tietenkin hankalaa, että suuri osa opettajista vaihtuu kun kansalaisopistopalvelut tulevat Kuopion hoidettavaksi. Nykyisin osan kunnan opetuksesta vastaavat Siilinjärven palveluksessa olevat päätoimiset opettajat, kuitenkin vain parisenkymmentä prosenttia kokonaistuntimäärästä, joten ongelma ei ole yleisesti suuri järjestämisen kannalta, mutta tietenkin näillä kursseilla olevien opiskelijoiden kannalta se on.

Kansalaisopisto antaa nykyisin taiteen perusopetusta Maaningalla tanssissa, musiikissa ja kuvataiteissa. Kuopion kansalaisopistossa on lupa taiteen perusopetukseen vain kuvataiteissa ja käsityössä. Nilsiään liittyessä myös musiikin taiteen perusopetus on jo Kuopion ohjelmassa ja tanssin opetuslupaa voidaan hakea.

C) Palvelut ja niiden järjestämistapa ja taso liitoksen toteutuessa

On kysytty voitaisiinko jatkossakin ostaa Maaningan kansalaisopistopalvelut Siilinjärveltä. Kansalaisopistopalveluita varten ylläpitäjäkunnan tulee saada opetus- ja kulttuuriministeriöltä ylläpitämislupa palveluiden järjestämiseksi. Asiaa on tiedusteltu ylitarkastaja Kirsi Läheteeltä, mutta vastausta ei ole vielä saatu. Todennäköisesti ylläpitämislupaa ei erilliselle Maaningan kansalaisopistotoiminnalle saada.

Opiston näkökulmasta Maaningan kansalaisopistotoiminnan ostaminen yhdistymisen jälkeen Siilinjärveltä ei ole toiminnan kannalta perusteltua. Maaninkalaiset Kuopion asukkaana olisivat erilaisessa asemassa muihin kuntalaisiin verrattuna. Myöskään johtamisen ja toiminnan organisoinnin kannalta ei tämä olisi järkevää. Maaningan nykyisillä menoilla voidaan toiminta järjestää Kuopion kansalaisopistossakin.

D) Oleelliset kysymykset kuntalaisilloista

Toimintapisteet säilyvät kylillä?

Kuopion kansalaisopiston toimintaperiaatteena on lähipalvelu ja tavoitteena on järjestää toimintaa mahdollisimman monella kylällä.

Kansalaisopiston ryhmäkoko hyväksyttävä maaseudulla pienempänä kuin kaupungissa! (väestöpohjan mukaan)

Kansalaisopiston maaseudun minimiryhmäkoko on maaseudulla seitsemän.

Nouseeko maksut ?

Ovat nyt Kuopiossa kalliimmat kuin Maaningalla.

Maksut nousevat kolmen ensimmäisen yhteisen toimintavuoden aikana Kuopion maaseudun tasolle.

Maksuttomat kansalaisopiston koulutukset säilyvät maksuttomina?

Pääsääntöisesti kansalaisopistossa ei ole maksuttomia koulutuksia luentoja lukuun ottamatta.

Opintoseteleillä voidaan kompensoida seniorien kurssimaksuja jos opetusministeriö myöntää edelleen opintoseteliavustuksia opistolle.

Saisiko kansalaisopiston tarjontaa monipuolisemmaksi? Kuunnellaanko maaninkalaisia, otetaanko heidän toivomukset ym. huomioon riittävästi / Mukaan liikunta- ja kulttuuriharrastukset.

Kuopion kansalaisopistolla on monipuolista kurssitarjontaa myös maaseudulla. Kuntalaiset voivat esittää kurssitoiveita ja ne toteutetaan, mikäli kurssia varten on saatavissa opettaja ja tilat. Kurssin toteutumismahdollista pohditaan ennen suunnittelua.

Kansalaisopistokurssit myös haja-asutusalueelle

Kansalaisopistotoiminta säilyy myös haja-alueilla? Pääsevätkö kaikki halukkaat kansalaisopiston ryhmiin?

Opistotoiminta säilyy Maaningan alueella entisen laajuisena ja laatuksena.

Kansalaisopiston kurssit ovat avoimia kaikille kuntalaisille.

Toimintapisteiden säilyminen kylillä.

- Maksuttomien kansalaisopiston koulutuksien säilyminen maksuttomina.

- Kansalaisopiston tarjonta lisääntyy / kurssivalikoima laajenee

- Tuleeko kansalaisopisto tänne vai meneekö ihminen kaupunkiin ja miten kulkee

Kansalaisopistotoiminta säilyy Maaningalla entisen laajuisena ja laatuksena. Pääsääntöisesti kansalaisopistossa ei ole maksuttomia koulutuksia luentoja lukuun ottamatta.

Kansalaisopiston kurssit kalliimpia Kuopiossa kuin meillä, ja matka pidempi.

Pysyykö toiminto monipuolisena? Täytyykö maaninkalaisten kulkea Kuopion opistoon?

Soittotunnit?

Väheneekö maaninkalaisten ”sivistystaso”, kun opiskelumahdollisuus heikkenee?

Mitä tapahtuu kansalaisopistolle, joka on nyt yhteistyössä Siilinjärven kanssa?

Säilyykö täällä toimintoja / pisteitä?

Mikä on kansalaisopistoryhmän minimikoko? Maaningalla pieniä ryhmiä.

Kansalaisopiston tarjonta lisääntyy/monipuolistuu Maaningalla

Kansalaisopiston ryhmäkoot säilytettävä ennallaan

Pidemmät matkat

Pätevät opettajat

Kansalaisopistotoiminta säilyy Maaningalla entisen laajuisena ja laatuksena. Opistossa ei ole ilmaisia kursseja. Opintoseteleillä voidaan kompensoida kurssimaksuja senioreille.

Vain luennot ovat pääsääntöisesti ilmaisia. Kansalaisopistopalvelut järjestää Maaningan alueella Kuopion kansalaisopisto. Kansalaisopiston ryhmien minimikoko on maaseutu-alueilla seitsemän.

Kuopion kansalaisopistossa on päteviä ja hyviä opettajia.

3 KIRJASTOPALVELUT

A) Nykyinen toimintarakenne ja resurssit sekä Maaningalla että Kuopiossa ja yhdistetyt tunnusluvut

Kirjastopalvelut ovat lakisääteisiä peruspalveluja. Kirjastot tarjoavat asiakkaiden tarpeita varten kootut ja järjestetyt aineistot ja verkkoyhteydet sekä asiantuntevan henkilökunnan, joka opastaa ja neuvoo tiedonhankinnassa. Kirjastopalvelut ovat väestöpohjaisia kaikille kuntalaisille ja ne tulee järjestää tasavertaisesti. Maaningan kunnankirjasto huolehtii ensisijaisesti kunnan alueella asuvien kirjastopalveluista.

Kuopion kaupunginkirjasto vastaa myös Pohjois-Savon maakuntakirjastotehtävistä ja samalla se toimii maakunnallisen aineiston ja asiantuntemuksen keskuksena.

Toimintojen nykytilanteen kuvaus

Kirjastojärjestelmänä Maaningalla on ATP-origo. Järjestelmä on yhteinen Siilinjärven kanssa. Aineiston valinta, hankinta, luokitus, luettelointi ja lainauskuntoon saattaminen tehdään kaikki Maaningalla itse.

Talous (2011)

	Kuopio	Maaninka
Toimintakulut	5 382 164	267 779
Aineistomääräraha	574 241	39 961

Tunnuslukuja:

• Lainoja	1 952 540	41 256
• Asiakaskäyntejä	1 095 176	36 721
• Käyntejä/asukas	11,3	9,6
• Lainaajia asukkaista	43 %	33,5 %
• Lainan hinta	2,75 €	6,48 €

Aineistomäärärahavertailua

Kirjasto	Lainat	Aineistoraha
• Kettulan lähikirjasto	42 836	18 588 €v.
• Särkiniemen lähikirjasto	47 674	18 480 €v.
• Jynkän lähikirjasto	94 282	22 008 €v.
• Maaningan kunnankirjasto	41 256	39 961 €v

Lainan hinta

• Maaninka	6,48€
• Kuopio	2,75 €
• Koko maa	3,10 €

Henkilöstö

	Kuopio	Maaninka
Työntekijöitä	79	3

Maaningan nykytilanne

- 1 kirjastotoimenjohtaja
- 2 kirjastovirkailijaa

Molempien kuntien pääkirjastoissa hoidetaan keskitetysti hallinto, aineistohankinta, luettelointi, aineiston lainauskuntoon saattaminen.

Tilat

- Maaningan kunnankirjasto sijaitsee kunnanviraston rakennuksessa keskellä kylää
- tilat ovat uudet ja melko hyvin toimivat, mutta rakennuksessa ollut aiemmin kosteus- ja homeongelma: sadevesi on tullut läpi sisäkatosta, mutta ongelma on remontin myötä korjattu
- kirjaston tilat ovat kahdessa kerroksessa
- kerros: lastenosasto, av-materiaali, lehtilukusali, sosiaaliset tilat
- kerros: aikuistenosasto, kirjavarasto, kotiseutukokoelma ja lasten ”leikkihuone”
- kirjastossa tavarahissi
- kirjaston esteettömyys on ongelma mm. painavat ulko-ovet, kirjasto kahdessa kerroksessa ja henkilöhissi toisella puolella taloa, inva-wc yläkerrassa

Kirjastoverkko

Maaningan nykytilanne:

- pääkirjasto
- talviaukioloaika: ma - ti ja to klo 12.00 – 19.00, ke ja pe klo 9.00 – 16.00
- kesäaukioloaika: ma ja to klo 12.00 – 19.00 ja ti, ke ja pe klo 9.00 – 15.00

Kehittämishankkeet

Maaningan nykytilanne:

- Maaningan kirjasto toimii itsenäisenä kunnankirjastona, aineistotietokanta ja asiakasrekisteri ovat yhteiset Siilinjärven kirjaston kanssa, mutta kirjastotyö hoidetaan itsenäisesti Maaningalla.

B) Palveluiden haasteet ja tulevat palvelutarpeet

Maaninka

- riittävä rahoitus turvattava
- hankerahoitusta mahdollisuus saada Ely-keskukselta
- tarvitaan riittävä ammattitaitoinen ja pätevyysvaatimukset täyttävä henkilökunta
- kirjamääräraha pidettävä nykyisellä tasolla (mahdollistaa monipuolisen kokoelman)
- pitäisi pystyä vastaamaan uusien palvelujen ja aineistojen kysyntään
- Asiointikulttuurin yhdistäminen, kuten kokoelmapolitiikka, käytösäännöt ja maksut, vaatii paljon sekä asiakkailta, että henkilökunnalta.
- Haaste on kehittää edelleen kirjaston toimintaa ja vahvuuksia tämänhetkisessä uudessa kilpailutilanteessa.

- haasteena pitkät etäisyydet Kuopion pääkirjastoon, sekä muihin lähikirjastoihin

Kuopio

- Kuopion kirjaston resurssien riittäminen on turvattava
- keskitetyt palvelut hallinnossa ja aineiston hankinnassa, luetteloinnissa ja lainauskuntoon saamisessa vaativat henkilökuntaa
- nykyisillä resursseilla pystymme hoitamaan nykyisen kokoisen kirjaston tarpeet juuri ja juuri
- lähikirjastoja on tulossa lisää 4 kappaletta jo vuoden 2013 alussa

C) Palvelut ja niiden järjestämistapa ja taso liitoksen toteutuessa

Tuleva

- Maaningan kirjastosta tulee Kuopion kaupunginkirjaston lähikirjasto
- aukioloajat mahdollisesti samat kuin ennen
- Kuopiossa ja Maaningalla on sama kirjastojärjestelmä (ATP-origo), mutta niiden yhdistäminen aiheuttaa kuluja jo vuoden 2014 aikana, sillä Maaningalla ja Siilinjärvellä on tällä hetkellä yhteinen tietokanta ja niiden erottaminen ja Maaningan yhdistäminen Kuopioon vaatii työtä ja rahaa
- poistot ajan tasalle eli konversiota varten Maaningan on siivottava oma tietokantansa ja poistettava kaikki vanhentunut, likainen ja kiertämätön aineisto
- kirjastoa johtaa lähikirjastonjohtaja, jonka koulutus on vähintään korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu 60 opintopisteen korkeakoulutasoiset kirjasto- ja informaatioalan opinnot
- aineiston valinta tehdään edelleen Maaningalla
- muut valmistelevat toimet tehdään mahdollisesti Kuopiossa, jos pääkirjaston resursseja lisätään
- Kuopiossa on yhteinen varausjono (Maaningan ja Kuopion välisen pitkän matkan takia yhteinen varausjono on todennäköisesti huono ratkaisu)
- Maaningan kirjaston aineistomäärärahatarkastelussa huomioidaan Maaningan sijainti kaukana pääkirjastosta, joka vaikuttaa aineiston hankintaan. Matkasta johtuen kirjaston toimintaympäristö ja tarpeet ovat erilaiset kuin lähekkäin sijaitsevilla kirjastoilla, jotka käyttävät yhteisiä aineistoja.
- hankalaksi koettu ruokatunti (30 min omalla ajalla) tulisi muuttaa työajalla tapahtuvaksi ruokailuksi, kuten Kuopiossa

Käytösäännöt tulisivat Kuopion mallin mukaan. Niissä on seuraavia eroja:

- myöhästymismaksut Maaningalla: – 6 vrk eräpäivästä maksuton varatusta aineistosta lähetetään 1. muistutus heti eräpäivän jälkeen
7 – 20 vrk eräpäivästä 1 €laina (= 1. muistutus)
21 - 27 vrk eräpäivästä 2 €laina (= 2. muistutus)
28 - 34 vrk eräpäivästä 3 €laina (= 3. muistutus ja lainauskielto). Asiakas menettää lainausoikeuden mikäli maksut ylittävät 10 € Yhdellä kertaa perittävä enimmäismaksu 20 €asiakas.
- myöhästymismaksut Kuopiossa: maksut alkavat kertyä heti eräpäivän jälkeen ja ovat 0,20 €laina/kalenteripäivä, enintään 8,50 €laina. Asiakas menettää lainausoikeuden

mikäli maksut ylittävät 6 € Yli 17,00 €n suuruisille maksuille voi laatia maksuohjelman.

- lainojen uusiminen Maaningalla: lainat voi uusia 3 kertaa
- lainojen uusiminen Kuopiossa: Lainat voi uusia 6 kertaa
- kaukolainojen hinnat Maaningalla: SiiMa-laina (Siilinjärven ja Maaningan kirjastojen välinen laina) 2 € kotimaasta 7 € pohjoismaista 12 €ja muualta 24 €
- kaukolainojen hinnat Kuopiossa: maakuntakirjastoista, Varastokirjastosta ja Eduskunnan kirjastosta 2 € muista yleisistä kirjastoista, tieteellisistä kirjastoista ja Pohjoismaista 9 € muista maista vähintään 9 €

Liitoksen tuomat mahdollisuudet kirjastopalvelujen osalta

- Kuopion kirjastotoimen palveluverkosto on laajempi johtuen Kuopion kaupunginkirjaston maakuntakirjastotehtävistä
- Kuopion pääkirjastolta on mahdollisuus saada apua tiedonhaun opetukseen ja vinkkaukseen resurssien mukaan
- kokoelmien yhdistäminen parantaa palvelutasoa; laajat kokoelmat käytössä
- keskitetyt yhteiset hankinnat tulevat edullisemmiksi
- yhteisten koulutusten myötä henkilökunnan asiantuntemus lisääntyy
- yhteinen järjestelmä antaa mahdollisuuden uusien innovatiivisten palvelutasojen kehittämiseen
- yhteinen verkkokirjasto

D) Oleelliset kysymykset kuntaliitosiltoista

Säilyvätkö kirjastopalvelut Maaningalla?
Kyllä säilyvät, lähikirjastopalveluna.

Säilyykö kirjaston aineistovalikoima yhtä laadukkaana kuin ennenkin?
Kyllä pitäisi säilyä.

Saadaanko kirjastoautopalvelun haja-asutusalueille?
Tällä hetkellä se ei ole mahdollista pitkien matkojen ja vähäisten henkilökuntaresurssien vuoksi.

4 TAPAHTUMAPALVELUT

Johdanto

Tapahtuma tarkoittaa tilaisuutta, jossa useamman henkilön muodostama ryhmä kokoontuu paikkakunnalle yhteisen nimittäjän takia, viiptyen paikkakunnalla muutamasta tunnista muutamaaan vuorokauteen ja käyttäen monipuolisesti hyväkseen paikkakunnan eri palveluja.

Tapahtumapalveluiden avulla *tuetaan* Kuopiossa järjestettävien tapahtumien toteutusta, *koordinoidaan* tapahtumiin liittyvää kaupungin sisäistä toimintaa sekä *osallistutaan* kaupungin strategian mukaisesti kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien hakuprosesseihin.

Kuopion kaupunkiorganisaatiossa vuonna 2011 käynnistynyt *uusi tapahtumapalveluiden vastuualue* on määritellyt tavoitteekseen olla *toimiva* tapahtumakaupunki, *haluttu* isäntäkaupunki, *monipuolinen* ja erilaisia yhteisöjä kokoavien, omien ja vierailevien tapahtumien kaupunki, järjestäjien kumppani ja *myönteinen mahdollistaja* tapahtumille, joilla on toivottuja taloudellisia, imagollisia ja sosiokulttuurisia vaikutuksia alueelle.

Kuopion kaupungissa tapahtumapalvelut ovat sijoittuneet hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle. Yhteistyö on tiivistä mm. vetovoimaisuuden palvelualueen ja Kuopion Matkailupalvelut oy:n kanssa prosessiorganisaation periaatetta noudattaen. Vastaavaa vastuualueetta ei Maaningan kuntarakenteessa ole.

Kuopion tapahtumapalveluiden vastuualue on osaltaan *tilaajaorganisaatiota* ja tapahtumajohtaja. Tapahtumajohtajan virkatehtäviin kuuluvat tapahtumapalvelujen järjestäminen, kaupunginjohtajan ja palvelualuejohtajan erikseen määräämät kehittämis- ja selvittämissihtävät ja muut mahdolliset tehtävät. Tapahtumatukien valmisteluun on nimetty 10-jäseninen tapahtumatyöryhmä, joka voi halutessaan ottaa kantaa myös tapahtumakaupungin yleiseen kehitykseen. Tapahtumakaupungin kehittämisen tueksi on kutsuttu koolle vuoden 2012 alusta toimintansa aloittava ns. *adviceer aboard* -tyyppinen 6 jäseninen kehittämissihtoryhmä. Kuopion tapahtumapalveluiden toimisto on vuoden 2012 alusta aloittanut Puistokartanossa, os. Puistokatu 20, 70110 Kuopio.

Maaninka:

Maaningalla ei ole erillistä tapahtumaorganisaatiota.